

UUSIA KIRJOJA

(Julkaistu aikaisemmin Helsingin Reservin Sanomissa)

Valtion kivääritehdas Jyväskylässä – myöhemmin osa Valmet-yhtiötä - on kaikille reserviläisille tuttu käsite. Jo 1920-luvusta lähtien Tourulan tehtaalla kehitettiin aseita Suomen puolustusvoimille mutta myös esimerkiksi urheilukäyttöön. Asetuotanto on nyt lopetettu ja tehdasrakennukset siirtymässä uuteen käyttöön. Tehtaan historiasta on laadittu mukava, erittäin runsaasti kuvitettu historiikki, jossa esitellään Jyväskylässä tapahtunutta tuotekehittelyä (mm. Aimo Lahden toimintaa) ja tuotantoa. Kirja sopii jokaisen suomalaisesta asehistoriasta kiinnostuneen kirjahyllyyn.

Suomessa ilmestyy melko runsaasti joukko-osastojen historiikkeja. Näyttävimpiä on Laskuvarjojääkärikoulun vaiheita esittelevä Punabaretit. Kirjan liki 300 suurikokoisella sivulla käydään läpi laskuvarjojääkärikoulutuksen vaiheita ja perinteitä vuoteen 1996 saakka, jolloin LJK:sta tuli joukkoyksikkö vasta perustettuun Utin Jääkäriyrykmenttiin. Koulun lujaa yhteishenkeä kuvastaa osaltaan myös tämän upean kirjan kustantaminen.

Sotilaselämään liittyy tunnetusti loputon määrä tarinoita, legendoja ja kaskuja. Mikkeliäinen sotilasmestari evp Mauno Pesonen on otsikolla Kuokkavieraita kutsumusammattissa julkaissut kokoelman pakinoita omalta pitkältä sotilasuraltaan. Suosittelen kirjaa kaikille sotilaselämästä kiinnostuneille.

Kiltatoimintaa parhaimmillaan on Uuden Prikaatin Killan Itä-Uudenmaan osaston toimesta toteutettu inventointi maakuntansa ruotsinkielisten kuntien sankarihaudoista. Varsinaisten hautausmailla sijaitsevien sankarihautojen lisäksi kirjaan on etsitty tiedot myös muista muistokivistä. Kaikista muistomerkeistä on värikuvat ja lisäksi luettelot sankarivainajista.

Äskettäin sai Tieto-Finlandia –palkinnon toimittaja Elina Sanan kirjoittama teos Luovutetut – Suomen ihmisluovutukset Gestapolle. Sanan kirja on tarkoitushakuinen, tendenssimäinen ja tiedoiltaan vajavainen. Varsinkin Saksaa koskeva käsitteistö on Sanalle ilmeisesti tuntematon eikä hän ole vaivautunut perehtymään aikaisempaan tutkimukseen. Sana esittää uusina tietoina asioita joita on esitetty jo kymmenisen vuotta sitten puolivirallisessa Jatkosodan historiassa sekä esim. Hannu Rautkallion kirjoissa. Sanan yritys liittää Suomi "holokaustiin" on kova, mutta argumentit heikot.

Tämänkin lehden lukijoiden piirissä on monta musiikin ystävää. Legendaarisia muusikkojamme on Ossi Runne, jonka muistelmat ilmestyivät jokin aika sitten. Vaikka Runne onkin tunnettu lähinnä viihdemusiikin parista, hänen muusikkouransa alkoi Kaartin Soittokunnassa. Sotilasmusiikkimme historiasta ei ole vielä julkaistu kovin paljon ja näin ollen tämän kirjan pitkäkö luku Kaartin Soittokunnan toiminnasta jatkosodan aikana on mielenkiintoinen lisä.

Markus Anaja

Jarkko Mänttari – Timo Hyttinen – Hannu Niskanen, Kiväärিতেhtaan tarina. Korpiljyvä, Jyväskylä 2003. 120 sivua, runsas kuvitus. [Tilaukset: Korpiljyvä Oy, puh. 014-3342 800].

Hannu Ahokanto (toim.), Punabaretit. Laskuvarjojääkärikoulu 1962 – 1996. Laskuvarjojääkärien Tuki ja Perinne ry, PL 150, 04301 Tuusula. 288 sivua, runsaasti kuvitettu.

Mauno Pesonen, Kuokkavieraana kutsumusammattissa. Omakustanne 2003. 115 sivua. [Tilaukset: Mauno Pesonen, Norontie 6, 50100 Mikkeli].

Militära äreminnen i Östnyland. Nylands Brigads Gille i Östnyland 2003. 128 sivua, värikuvitus.

Elina Sana, Luovutetut – Suomen ihmisluovutukset Gestapolle. WSOY, Helsinki 2003. 468 sivua, kuvitettu.